

2017-12-13
N2017/07543/PBB

Näringsdepartementet

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag att verka för en enhetlig digital tillämpning av plan- och bygglagen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Boverket att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, verka för en effektiv och enhetlig digital tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900). Boverkets uppdrag innefattar att främja utvecklingen av digitala standarder, klargöra roller och ansvar mellan aktörer för en digital utveckling inom samhällsbyggnadsprocessen. Boverket ska vid behov lämna författningsförslag som innebär krav på digital planerings- och bygginformation, standarder, gränssnitt och informationsflöde mellan samhällsbyggandets aktörer.

Skälen för regeringens beslut

Det finns sedan en längre tid en stor mängd ”digitala byggstenar” inom samhällsbyggnadsprocessen. Digitalisering har till viss del genomförts i vissa kommuner och inom flera statliga myndigheter, som tillhandahåller information och annat underlag till processen, men resultatet har blivit fragmenterat, dvs. det ser olika ut och det saknas standardiserade process-, informations-, informationsutbytes- och applikationsmodeller samt gränssnitt.

Denna fragmentering inom samhällsbyggnadsprocessen har medfört att den mängd projekt och aktiviteter som tidigare genomförts inte fullt ut dragit nytta av digitaliseringens möjligheter. Det finns, som ett exempel, i dag stöd för att med digital teknik ta fram digitala detaljplaner, men det finns stora brister i möjligheterna att hantera informationsflöden mellan myndigheter eller göra sammanställningar av gällande planer.

Regeringen har gett uppdrag till Lantmäteriet och Boverket att kartlägga pågående aktiviteter för digitalisering och analysera behovet av att föreskriva standarder för informationsutbyte avseende grundkarta och detaljplan (dnr N2017/05421/PBB och N2017/05567/PBB). Uppdragen är viktiga steg, men det krävs betydligt större insatser för att nå regeringens mål om en enhetlig och effektiv digital samhällsbyggnadsprocess.

Regeringens målsättning är en effektiv digital samhällsbyggnadsprocess som är till nytta för medborgare, företag, kommuner, landsting, myndigheter och andra aktörer. Det kan bidra till att förenkla för medborgare och företag inom byggsektorn i sina myndighetskontakter samt att förenkla kontakterna mellan myndigheter. Den övergripande målsättningen är en effektivare plan- och bygglag, som kan bidra till ett ökat bostadsbyggande och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

För att nå regeringens mål om en digital samhällsbyggnadsprocess finns behov av standarder och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i digital miljö. De olika underlagen, handlingarna och besluten måste finnas digitalt på ett standardiserat sätt och i sådant format att de kan återanvändas i andra aktörers processer. Det räcker inte med att detaljplaner samt andra planer och myndighetsbeslut finns digitalt i form av exempelvis skannade plankartor.

Inom ramen för regeringens strategiska samverkansprogram Smarta städer har digitaliserad planprocess lyfts som ett prioriterat område. En särskild arbetsgrupp har fokuserat på detta område och lyft behovet av ökad kompetens som en viktig framtidsfråga.

Närmare om uppdraget

Inriktning

Boverket ska förstärka sin medverkan för en effektiv och enhetlig tillämpning och utveckling av plan- och bygglagen i digital miljö. Det ska innefatta främjandet av digital planerings- och bygginformation, standarder, gränssnitt och informationsflöde mellan samhällsbyggandets aktörer. Boverkets utvecklingsarbete ska bygga på etablerade standarder och beakta pågående utvecklingsprojekt och aktiviteter för digitalisering av samhällsbyggandet.

Boverket ska ta särskild hänsyn till lösningar som kan standardiseras och implementeras i nationell skala inom samhällsbyggnadsprocessen. Detsamma gäller för lösningar som bidrar till att den information som genereras i samhällsbyggnadsprocessen kan tas tillvara nationellt, vilket i sin tur leder till transparens och att dubbelarbete kan reduceras. Inom ramen för detta arbete ska Boverket beakta intresset av kommunalt självstyre och utrymme för lokal utveckling.

Boverket ska verka för en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i dess helhet i digital miljö. Det innebär bl.a. att Boverket ska intensivt arbeta som påbörjats med digitala standarder för översiktsplaner och detaljplaner. Boverket ska också genom att utveckla gränssnitt och digitala informationsflöden mellan aktörer säkerställa en effektiv försörjning av planeringsunderlag inom samhällsbyggnadsprocessen, som riksintressen och markreglerande bestämmelser samt effektivare överklagandeprocesser och utredningsmaterial för planer. Vidare ska Boverket se till att de krav som ställs i förhållande till byggreglerna kan hanteras och kontrolleras digitalt i byggprocessens olika delar. Det innebär digitalt tillgängliga byggregler och produkttegenskaper.

Genomförande

Boverket ska för uppdragets genomförande inhämta synpunkter från och löpande informera Lantmäteriet, som har fått uppdrag av regeringen att driva en kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen (dnr N2017/07544/PBB). Boverket ska också inhämta synpunkter från länsstyrelserna samt andra berörda statliga myndigheter, samt Sveriges Kommuner och Landsting och ett urval av kommuner och landsting. Boverket ska inhämta synpunkter från näringslivet och aktörer inom samhällsbyggnadsbranschen. Boverket ska i uppdragets genomförande ta hänsyn till resultaten i Lantmäteriets uppdrag Digitalt först – för en smartare samhällsbyggnadsprocess (dnr N2016/01419/EF) och Lantmäteriets arbete med att samordna och skapa en infrastruktur med geografisk miljöinformation. I genomförandet av uppdraget ska Boverket också ta hänsyn till det arbete som framkommit inom ramen för samverkansprogrammet Smarta städer, särskilt inom arbetsgruppen för digitaliserad planprocess.

Rapportering

Uppdraget ska redovisas senast den 31 augusti 2020 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Regeringskansliet (Näringsdepartementet) ska informeras löpande under arbetets gång.

Finansiering

Boverket får för uppdragets genomförande använda 10 000 000 kronor under 2018. Dessa medel har tillförts utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik, anslag 1:4 Boverket.

Regeringen avser att avsätta 10 000 000 kronor per år 2019 och 2020 för det fortsatta genomförandet av uppdraget. Medlen betalas ut under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Peter Eriksson

Roger Lind

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/L1

Finansdepartementet/BA, DF, K och SFÖ

Miljö- och energidepartementet/Mm

Näringsdepartementet/D, FF, FÖF, HL, RTS och SUBT

Kulturdepartementet/D

Ekonomistyrningsverket

Statens jordbruksverk

Lantmäteriet

Post- och telestyrelsen

Tillväxtverket

Samtliga länsstyrelser

Sveriges Kommuner och Landsting